

NOTAT

BALANCEAFGIFT - SPEKULATION KAN UNDGÅS

4. JUNI 2012
AMI

Den svenske balanceafgift – stabilitetsafgiften – som blev indført i 2009 har ikke givet anledning til, at bankerne kan spekulere sig ud af den eller reducere afgiftsgrundlaget for at minimere omkostningerne.

Introduktion

Sverige indførte i 2009 ved lov (2008:814) om statsstøtte til kreditinstitutioner en balanceafgift, kaldet stabilitetsafgift, til medfinansiering af en Stabilitetsfond, hvis formål er at finansiere statens indsats for at understøtte det finansielle system.

Regeringens mål var, at Stabilitetsfonden i løbet af 15 år (2023) skulle vokse til i gennemsnit at udgøre 2,5 pct. af BNP. Den svenske regering har overført betydelige midler til Stabilitetsfonden, dels i form af et første indskud på 15 mia. kr. SEK, dels gennem at lade Stabilitetsfonden anvende statens tegningsrettigheder i Nordea uden, at fonden har skullet betale for dem.

Stabilitetsfonden administreres af Riksgälden (den svenske Stats finansforvaltning), som opkræver afgiften hos bankerne.

Afgiftsgrundlag

Stabilitetsafgiften bliver pålagt kreditinstitutternes gæld og hensættelser, dog ikke ubeskattede reserver. Dvs. afgiften blev lagt på udvalgte poster af balancen.

" 3 § Avgiftsunderlaget är summan av den avgiftsskyldiges skulder och avsättningar – dock inte obeskattade reserver – vid utgången av räkenskapsåret enligt fastställd balansräkning, om inte annat följer av [andra](#) eller [tredje stycket](#).

För en avgiftsskyldig som ingår i en koncern enligt årsredovisningslagen (1995:1554) ska avgiftsunderlaget minskas med skulder till andra avgiftsskyldiga företag i koncernen. För ett kreditinstitut ska avgiftsunderlaget minskas med efterställda skuldförbindelser som får ingå i kapitalbasen enligt lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar. Lag (2009:1418). (<http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/20080814.htm>)”

Afgiftssats

Baseret på bankernes balanceopgørelser i juni 2008 blev det beregnet, at stabilitetsafgiftens størrelse skulle være 0,036 % af afgiftsgrundlaget for, at Stabilitetsfonden kunne nå en størrelse på i gennemsnit 2,5 % af BNP i 2023.

Da finansmarkederne ikke var helt stabiliseret blev afgiften sat ned til det halve, dvs. 0,018 %, de to første år (2009-2010).

Afgiftsprovenu

Med udgangspunkt i målet om en Stabilitetsfond på 2,5 % af BNP blev det beregnet, at det forventede provenu fra stabilitetsafgiften skulle være mindst 2,6 mia. SEK hvert år.

Provenuet skulle dog halveres for 2009 og 2010, dvs. mindst 1,3 mia. SEK.

Nedenstående tabel viser de faktiske indtægter for 2009 og 2010 samt, hvor meget Riksgælden forventer, at afgiftsprovenuet bliver for i 2011.

År	2009	2010	2011	Totalt
Afgift (mia SEK)	1,315	1,327	2,6	5,242

Ifølge Riksgældens prognoser forventes afgiftsprovenuet at vokse fra 2,8 mia. SEK i 2012 til 4,8 mia. SEK i 2026.

Spekulation mod stabilitetsafgiften er urealistisk

Det bemærkelsesværdige i tabellen er dels statens præcise forudsigelsesevner, dels at det realiserede provenu har været en anelse over det forventede. Det illustrerer med al tydelighed, at balanceafgiften indbringer et stabilt og forudsigeligt provenu – heraf navnet "stabilitetsafgift". Samtidig indikerer tallene, at der ikke spekuleres i at reducere de finansielle institutioners balancer for at slippe billigere i skat.

At det forholder sig sådan, støttes endvidere af følgende tilkendegivelse fra

Riksgälden:

”Att bankerna skulle vidta åtgärder som påverkar hela skuldsidan av balansräkningen för att undgå/minimera stabilitetsavgiften känns långsökt och det är ingenting som vi tar med i beräkningen”.

Med andre ord har bankerne i praksis ikke haft incitament til at skulle påvirke gældssiden af balanceopgørelsen for at undgå eller reducere stabilitetsafgiften.

KILDER:

Rapport från Riksrevisionen (en utvärdering av stabilitetsfonden)

http://www.riksrevisionen.se/PageFiles/14507/Anpassad_11_26%20Stabilitetsfonden.pdf

Rapport från Riksgälden (en uppföljning av stabilitetsfondens utveckling)

https://www.riksgalden.se/Dokument_sve/om_riksgalden/bankstod/Riksgaldens_atgarder_stabilitet_fin_system_2012_1.pdf

Proposition (det ursprungliga förslaget till stabilitetsfond)

http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Forslag/Propositioner-och-skrivelser/prop-20091030-Stabilitetsavg_GX0330/?text=true